

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

ICT for Seniors' Social Inclusion (2018-1-TR01-KA204-059175)

YAŞLILAR, TEKNOLOJİ VE TOPLUMSAL HAYAT

Türkiye İstatistik Kurumu verilerine göre Türkiye’de (<https://data.tuik.gov.tr/Bulten/Index?p=Istatistiklerle-Yasli-lar-2020-37227>) yaşlı nüfus son beş yılda %22,5 artmıştır. Bu artış trendi, Dünya Sağlık Örgütü verilerinde de görülmektedir. Dünya genelinde 60 yaş ve üzeri nüfusun 2050 yılına kadar iki katına çıkması (2,1 milyar). 80 yaş ve üzeri kişilerin sayısının ise 2020 ile 2050 yılları arasında üç katına çıkarak 426 milyona ulaşması beklenmektedir.

Dünya nüfusunun giderek yaşlanması ileriye yönelik yapılacak planlamaları da etkilemekte, sağlıktan ekonomiye kadar geniş bir yelpazede yaşlılar tüm ülkelerin gündeminde yer almaktadır. Yaşlıların sosyal hayata katılımları ve aktif yaşlanma kavramları dünya genelinde öncelikli konular olarak son yılların konuları arasında yer alırken, Cumhurbaşkanı Sayın Recep Tayyip Erdoğan, 25 Eylül 2018 tarihinde Birleşmiş Milletler Genel Kurulu’nda yapmış olduğu konuşmada 2019 yılının Türkiye’de Yaşlılar Yılı ilan edileceğini duyurmuş ve T.C. Cumhurbaşkanlığı Beştepe Millet Kongre ve Kültür Merkezinde gerçekleştirilen İnci Yaşlılık Şurası ana temaları da “Aktif yaşlanmanın desteklenmesi” ve “Yaşlı haklarının güçlendirilmesi” olarak tespit edilmiştir.

Aktif yaşlanma olgusunu güçlendirecek ve yaşlıların bağımsız yaşamlarını destekleyecek uygulamalar arasında bilgi iletişim teknolojilerinin kullanımı da önemli bir tema olarak kabul görmektedir. Dijital teknolojiler, yaşlıların sağlıklı, bağımsız ve aktif yaşamlarını kolaylaştırmaktadır. Avrupa Komisyonu da *Bilgi İletişim Teknolojileri ile Daha Sağlıklı Yaşlanma* konusunda programlar geliştirmiştir.

Çeşitli istatistiklerde de görüldüğü üzere, değişen ve dijitalleşen dünyada yaşlılar bilgi iletişim teknolojilerinden en az yararlanan kesimler arasındadır. 1 milyon 478 bin 346 yaşlının tek başına yaşadığı Türkiye’de (TUİK, 2020) internet kullanan yaşlı bireylerin sayısı geçmiş göre artış göstermekle birlikte, henüz %30 bile değildir. Bu oran, hemen her işlemin teknolojik araçlarla yapılabildiği dünyamızda yaşlıları toplumdan koparmakta, ihtiyaçları için başkalarına bağımlı kılmaktadır. Sosyal açıdan yalnızlaşan yaşlılar, bilgi iletişim teknolojileri ile sevdikleriyle daha kolay bağ kurabilecek, sosyal hayata katılımları artacak, daha mutlu ve sağlıklı hayatlar sürebileceklerdir.

Bu bağlamda Bolu Valiliği tarafından 2018 yılında hazırlanan “**Yaşlıların Sosyal Hayata Katılımında Bilgi İletişim Teknolojileri**” (ICT for Seniors’ Social Inclusion-2018-1-TR01-KA204-059175) projesi yaşlıların sosyal hayata katılımlarını artırmada bilgi iletişim

teknolojilerinin rolünü vurgulamakta ve bu alanda gerçekleştirilen iyi uygulamaların incelenip paylaşılmasını amaçlamaktadır. Proje, *Erasmus+ Ana Eylem 2 Yetişkin Eğitiminde Stratejik Ortaklıklar- İyi Uygulamaların Değişimi için İşbirliği* kapsamında Bolu Valiliği, Bolu İzzet Baysal Halk Eğitim Merkezi ve Polonya, Bulgaristan, İspanya, Yunanistan, İskoçya, İngiltere ve İtalya'dan ortakların işbirliği ile yürütülmüştür.

Proje yürütülürken ortaya çıkan ve tüm dünyayı çok derinden sarsan COVID-19 pandemisi ise, bilgi iletişim teknolojilerinin özellikle yaşlılar için ne kadar önemli olduğunu tüm dünyaya göstermiştir. Bilgi iletişim teknolojileri, sosyal hayata katılım, sağlık işlemleri, e-nabız ve e-devlet gibi uygulamaları takip etmek, bankacılık işlemleri, online alışveriş gibi pek çok kolaylık sağlamaktadır ancak yaşlılar bu araçları etkin kullanma konusunda sıkıntı yaşayabilmektedir.

Pandemi ile ilgili sokağa çıkma yasağı ve sosyal mesafe önlemleri internet ve bilişim teknolojilerinin kullanımını daha da önemli hale getirmiştir. Yaşlıların bu imkanları kullanmaları eğitim ve destekle mümkün olacağından giderek yaşlanan bir dünyada bu destek ve eğitimlerin sürdürülmesi önemlidir. Proje, bu bağlamda yaşlıların eğitiminde kullanılabilecek iyi uygulamaları incelemiştir. Türkiye, Polonya, Bulgaristan, İspanya, Yunanistan, İskoçya, İngiltere ve İtalya'da gerçekleştirilen çalışmalarda ortaya konan iyi uygulama örnekleri proje web sitesinde (<http://www.ictseniors.org/>) yayınlanacaktır.

Pandemi döneminde uygulanmakta olan proje, pandemi gibi koşullarda bilgi iletişim teknolojilerinin yaşlıların hayatında ne kadar önemli rol oynadığını bir kez daha ortaya koymuş, yaşlıların sosyal hayata katılımlarını artırma, alışveriş ve bankacılık gibi işlemleri daha kolay halletme, e-nabız, e-devlet gibi uygulamaları kullanma ve güncel bilgi ve gelişmeleri daha kolay takip etme konusunda bu teknolojilerin faydasını göstermiştir.

"Erasmus+ Programı kapsamında Avrupa Komisyonu tarafından desteklenmektedir. Ancak burada yer alan görüşlerden Avrupa Komisyonu ve Türkiye Ulusal Ajansı sorumlu tutulamaz."